

2023 m. žemės ūkio struktūros
statistinio tyrimo ūkininkų ir šeimos
ūkių anketos ŽŪST-11 (kas 3 metai)
1 priedas

INFORMACIJA DĖL 2023 M. ŽEMĖS ŪKIO STRUKTŪROS STATISTINIO TYRIMO (STATISTINĖ ANKETA ŽŪST-11 (KAS 3 METAI))

TEISINIS STATISTINIO TYRIMO PAGRINDAS	<p>2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1091 dėl integruotos ūkių statistikos, kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 1166/2008 ir (ES) Nr. 1337/2011 su pakeitimais, padarytais 2021 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/2269.</p> <p>2021 m. gruodžio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/2286 dėl pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1091 dėl integruotos ūkių statistikos teiktinų 2023 ataskaitinių metų kintamųjų rodiklių sąrašo ir aprašymo, kuriuo panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1200/2009.</p>
STATISTINIO TYRIMO TIKSLAS, RŪŠIS IR APIMTIS	<p>Statistinio tyrimo tikslas – nustatyti žemės ūkio valdų (ūkių) skaičių, jų pasiskirstymą pagal dydį, rengti statistinę informaciją apie žemės ūkio valdų (ūkių) struktūrą ir specializaciją, darbuotojų skaičių, naudojamos žemės plotą, laikomų ūkinių gyvūnų skaičių, naudojamą žemės ūkio techniką ir dirvos tvarkymą.</p> <p>Atrankinis statistinis tyrimas.</p> <p>Tiriamasis laikotarpis: žemės naudojimo kintamųjų rodiklių – 2023 m.; ūkinių gyvūnų skaičiaus kintamųjų rodiklių – 2023 m. birželio 1 d.; ūkio darbuotojų kintamųjų rodiklių – 2022 m. birželio 1 d.–2023 m. birželio 1 d.; žemės ūkio technikos ir dirvos tvarkymo kintamųjų rodiklių – 2022 m. birželio 1 d.–2023 m. birželio 1 d.; įgyvendinamų kaimo plėtros priemonių kintamųjų rodiklių – 2021–2023 m.</p> <p>Statistinę anketą pildo ūkininkų ir šeimos ūkiai, turintys pasėlių plotų, ganyklų, pievų, daugiamečių sodinių, šiltnamių, auginantys grybus, laikantys ūkinius gyvūnus.</p>
STATISTINĖS INFORMACIJOS PASKELBIMO LAIKAS IR VIETA	<p>2024 m. išankstiniai pagrindiniai rezultatai informaciniame pranešime ir statistinių duomenų perdavimas Eurostatui.</p> <p>2025 m. birželio mėn. žemės ūkio struktūros statistinio tyrimo rezultatų leidinyje; Oficialiosios statistikos portale osp.stat.gov.lt.</p>
STATISTINIŲ DUOMENŲ PATEIKIMO PAREIGA	<p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymu.</p>
STATISTINIŲ DUOMENŲ KONFIDENCIALUMAS IR ASMENS DUOMENŲ APSAUGA	<p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymu.</p> <p>Informacija apie asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą skelbiama stat.gov.lt/asmens-duomenu-apsauga.</p>
STATISTINIŲ DUOMENŲ PATEIKIMO TVARKOS PAŽEIDIMAS	<p>Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 221 straipsnis.</p>

PAAIŠKINIMAI 2023 m. ŽEMĖS ŪKIO STRUKTŪROS STATISTINIO TYRIMO ŪKININKŲ IR ŠEIMOS ŪKIŲ STATISTINEI ANKETAI ŽŪST-11 (KAS 3 METAI) PILDYTI

1. Ūkis (žemės ūkio valda) (toliau – ūkis) – techniškai ir ekonomiškai nepriklausomas atskirai valdomas vienetas, kuriame Europos Sąjungos ekonominėje teritorijoje kaip pirminė ar antrinė veikla vykdoma žemės ūkio ekonominė veikla, laikantis 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1893/2006, nustatančio statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentus dėl konkrečių statistikos sričių, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1243, ir kuri priskiriama prie A.01.1, A.01.2, A.01.3, A.01.4, A.01.5 grupių arba A.01.6 grupės pogrupio „Žemės ūkio paskirties žemės priežiūra, siekiant išlaikyti ją geros agronominės ir ekologinės būklės“. Iš A.01.49 klasės įtraukiama tik šių rūšių veikla: „Puslaukinių ir kitų gyvūnų auginimas ir veisimas“ (išskyrus vabzdžių auginimą) ir „Bitininkystė, bičių medaus ir vaško gavyba“:

1.1. Ūkį sudaro ūkio darbuotojai, visi dirbami ar prižiūrimi žemės plotai, inventorius, ūkiniai gyvūnai.

1.2. 2023 m. žemės ūkio struktūros statistinio tyrimo ūkininkų ir šeimos ūkių anketoje ŽŪST-11 (kas 3 metai) (toliau – tyrimo anketa) įrašomi tik ūkio dirbami žemės plotai. Nuosavybės teise ūkininkaujančiam asmeniui (ūkio savininkui) ar jo šeimos nariams priklausantys, bet kitam ūkiui išnuomotai plotai neįrašomi (juos turi nurodyti tie ūkiai, kurie tuos plotus nuomojasi ir dirba).

1.3. Į tyrimo anketą įrašomi viso ūkio, t. y. ne vien ūkininkaujančio asmens (ūkio savininko), dirbami žemės plotai ir laikomi ūkiniai gyvūnai. Jei, pvz., ūkininkaujantis asmuo (ūkio savininkas) Ūkinių gyvūnų registre registruoja kiaules, o jo žmona – paukščius, į tyrimo anketą turi būti įrašoma ir kiaulės, ir paukščiai.

2. Jei ūkis 2023 m. deklaravo žemės ūkio naudmenas, ūkio deklaruoti plotai bus paimti iš pasėlių deklaracijų duomenų bazės ir įkelti į tyrimo anketą. Jei įkelti duomenys nėra tikslūs, ar dėl kokių nors priežasčių jie yra pasikeitę, ūkininkaujantis asmuo turi pataisyti įkeltus duomenis.

3. Duomenys apie ūkio registruotų galvijų, avių, ožkų, arklių skaičių bus paimami iš Ūkinių gyvūnų registro. Šių duomenų neprašoma pateikti tyrimo anketoje. Tačiau ūkis, laikantis šiuos ūkinius gyvūnus, turi užpildyti tyrimo anketą ir pateikti kitus statistinius duomenis apie savo ūkį.

4. **Ūkio centro savivaldybė** (2 klausimas) – savivaldybė, kurios teritorijoje pagaminama visa ūkio žemės ūkio produkcija arba didžioji jos dalis. Jei ūkio žemė ir (ar) ūkiniai gyvūnai yra keliose savivaldybėse, visi ūkio žemės plotai ir ūkiniai gyvūnai susumuojami ir įrašomi toje savivaldybėje, kurioje yra ūkio centras. **Ūkio centru gali būti:**

4.1. ūkinis pastatas, kuriame laikomi gyvuliai, ar kitas žemės ūkio gamybai naudojamas statinys (konstrukcija), pvz., šiltnamis, jei jame pagaminama visa arba didžioji dalis ūkio žemės ūkio produkcijos;

4.2. didžiausias ūkio žemės plotas;

4.3. ūkininkaujančio asmens gyvenamoji vieta, jei ji nutolusi nuo vietos, kurioje pagaminama visa ūkio žemės ūkio produkcija arba didžioji jos dalis, ne daugiau kaip 5 km.

5. **Ūkininkaujantis asmuo (ūkio savininkas)** (3 klausimas) – fizinis asmuo arba fizinių asmenų grupė, kurio lėšomis ir vardu ūkis veikia ir kuris ekonomiškai yra atsakingas už ūkį, t. y. prisiima ekonominę ūkio riziką:

5.1. „Fizinis asmuo“ (1) žymima, jei ūkininkaujantis asmuo (ūkio savininkas) yra vienintelis ūkio turėtojas, nesusijęs su kitais ūkiais bendru valdymu ar panašiais ryšiais.

5.2. Fizinių asmenų grupė (2) – du ar daugiau fizinių asmenų, turinčių vieną ūkį arba jį nuomojančių ar kitaip valdančių kartu, arba kartu valdančių savo atskirus ūkius taip, lyg jie būtų vienas ūkis.

6. **Ūkio valdytojas** (4 klausimas) – fizinis asmuo, atsakingas už kasdienės gamybinės veiklos organizavimą ūkyje:

6.1. Paprastai ūkio valdytojas yra ūkininkaujantis asmuo (ūkio savininkas) (1).

6.2. Ūkininkaujantis asmuo gali ūkį valdyti kartu su sutuoktiniu (2) arba su kitu šeimos nariu (3). (2) ar (3) žymima tuomet, kai dalijamasi nuosavybe ir (arba) ūkio valdymu.

6.3. Tais atvejais, kai ūkininkaujantis asmuo nėra ūkio valdytojas, jis gali įpareigoti valdyti ūkį sutuoktinį, kitą šeimos narį arba samdyti giminystės ryšiais nesusijusį asmenį – su kuriuo yra sudaroma darbo sutartis ir kuriam už darbą mokamas atlyginimas.

7. **Kiek vidutiniškai valandų per dieną ūkio valdytojas dirba ūkio darbus?** (8 klausimas) – ūkio valdytojas nurodo, kiek vidutiniškai valandų per dieną jis dirbo ūkio darbus nuo 2022 m. birželio 1 d. iki 2023 m. birželio 1 d.

8. **Ūkio valdytojo profesinis pasirengimas žemės ūkio srityje** (9 klausimas) – aukščiausias ūkio valdytojo profesinio pasirengimo lygis:

8.1. **Tik praktinė patirtis** (1) žymima, jei asmuo neturi kvalifikacinio pasirengimo žemės ūkio srityje, bet patirties įgijo dirbdamas ūkyje.

8.2. **Pagrindinis** (2) žymima, jei asmuo yra išklausęs iki 2 mokslo metų aukštesniosios žemės ūkio mokyklos ir (ar) įstaigos, kuri specializuojasi tam tikrose srityse (įskaitant sodininkystę, miškininkystę, žuvininkystę, veterinariją, žemės ūkio technologijas ir kitus susijusius dalykus) mokymo kursus.

8.3. **Visapusiškas** (3) žymima, jei asmuo yra baigęs mažiausiai dvejų metų mokymo kursus dieniniame skyriuje aukštesniojoje žemės ūkio mokykloje, universitete ar kitoje žemės ūkio, sodininkystės, miškininkystės, žuvininkystės, veterinarijos mokslo, žemės ūkio technologijų ar kitos susijusios srities aukštojo mokslo įstaigoje.

9. **Ar tiesiogiai vartotojams parduota produkcija sudaro daugiau kaip 50 proc. visos ūkio parduotos produkcijos?** (11 klausimas) – 50 proc. yra orientacinis dydis, o ne tiksli riba. Tiesioginis pardavimas vartotojams – įvairiais būdais tiesiogiai iš ūkio vartotojams (pvz., ligoninėms, darželiams, mokykloms, kaimynams, tiesiogiai parduotuvėms, turguje ir kt.) parduota arba atiduota produkcija. Parduota supirkimo, perdirbimo įmonėms ar prekybos tarpininkams produkcija nelaikoma parduota tiesiogiai vartotojams.

10. **1000–1007** eil. nurodomi grūdams auginamų javų plotai. Javai, nupjauti nesubrendę, atsižvelgiant į jų panaudojimą, įrašomi į 1026 eil. „Silosiniai augalai, iš viso“.

11. **Žirniai, pupos ir pupelės, saldieji lubinai** (1008 eil.) – plotai, kurie yra auginami ne mišiniuose ir nuimti sausi grūdams. Augalai, nupjauti nesubrendę ir sušerti gyvuliams, įrašomi į 1027 eil. „Silosiniai augalai: ankštiniai augalai žaliajam pašarui“. Žirnių, pupų, pupelių, skirtų perdirbti arba maistui, plotai nurodomi 1033 eil. „Lauko daržovės, braškės, iš viso“.

12. **Niekur kitur nepriskirti augalai pramonės tikslams** (1019 eil.) – rūgčių, spartinių, topinambų, dažinių raudžių ir rūgčių, dažinių dygminių ir prožirnių ir kt. augalų plotai.

13. **Augalai sėkloms ir daigai** (1024 eil.) – nurodomi plotai, kuriuose auginami augalai sėkloms ir daigai, skirti parduoti, neįskaitant javų, ankštinių ir aliejinių augalų. Čia nurodomi svogūnų, kopūstų, morkų, burokėlių ir kitų daržovių, gėlių, cukrinių runkelių, pašarinių šakniavaisių plotai, skirti sėklai ir (ar) daigams išauginti. Vienmečių ir daugiamečių žolių plotai, skirti sėklai, nurodomi 1030 eil.

14. **Kukurūzai silosui ir žaliajam pašarui** (1025 eil.) – kukurūzų, kurie nėra skirti grūdams, rūšys. Jei kukurūzai yra auginami grūdams, jų plotas nurodomas 1005 eil. „Kukurūzai grūdams“.

15. **Pūdymai** (1031 eil.) – sėjomainos laukas per visą augalų vegetacijos laikotarpį arba nemažą jo dalį neapsėtas. Paprastai jis paliekamas pailsėti vienus ūkinius metus.

16. **Lauko daržovės, braškės perdirbti pramoniniu būdu** (1034 eil.) – lauko daržovių ir braškių, kurių didesnė dalis bus skirta parduoti supirkimo, perdirbimo įmonėms (arba tarpininkams, kurie parduos jas perdirbimo įmonėms), plotai. Jei ūkis didesnę dalį užaugintų daržovių ir braškių numato parduoti (arba jau pardavė) perdirbimo įmonėms, 1033 eil. nurodytas daržovių plotas įrašomas šioje eilutėje, o 1035 eil. paliekama neužpildyta.

17. **Lauko daržovės, braškės tiesiogiai vartoti** (1035 eil.) – lauko daržovių ir braškių, kurios daugiausia bus skirtos vartoti tiesiogiai, plotai. Jei ūkis didesnę dalį užaugintų daržovių ir braškių numato parduoti (arba jau pardavė) tiesiogiai vartotojams (įskaitant ir suvartojimą ūkio reikmėms), tai 1033 eil. nurodytas daržovių ir braškių plotas įrašomas šioje eilutėje, o 1034 eil. paliekama neužpildyta.

18. **Nurodykite auginamų grybų plotus** (15 klausimas) – nurodomi grybai (1040 eil.), auginami specialiai pastatytuose ir grybams auginti pritaikytuose statiniuose. Nurodomas grybams auginti skirtų kamerų, lysvių, maišų ar kito paviršiaus visas plotas (m²). Jei grybų derlius išauginamas kelis kartus, nurodomi tik vieno derliaus plotai. Jei grybai auginami rąstuose lauke, reikia atsižvelgti į visą plotą, įskaitant tarpus tarp rąstų. Neįtraukiami laukiniai grybai ir trumai. Trumai turėtų būti įrašomi į 109 eil. „Kiti daugiamečiai augalai audimui, pynimui, energetiniams tikslams (trumpos apyvartos medžiai) ir kt.“: nurodomas naudojamų žemės ūkio naudmenų plotas (ha), kuriame auginami šie grybai.

19. **Ariamoji žemė** (100 eil.) – reguliariai dirbama žemė, naudojama žemės ūkio augalams auginti. Ariamąją žemę sudaro žemės ūkio augalų pasėliai (1000–1026, 1029, 1032, 1033 ir 1036 eil. suma) ir pūdymai (1031 eil.). Norint atskirti ariamąją žemę nuo daugiamečių sodinių plotų, pievų ir natūralių ganyklų, yra naudojamas penkerių metų slenkstis. Tai reiškia, kad ariamąja žeme nėra laikomas žemės plotas, jei tie patys augalai jame auginami penkerius metus ir ilgiau, t. y. neatsėjami seni ir neužsėjami nauji augalai. Tam tikri daržovių, dekoratyvinių arba techninių augalų (pvz., šparagų, rožių, dėl savo žiedų ar lapų auginamų dekoratyvinių krūmų, braškių, apynių ir pan.) plotai priskiriami ariamajai žemei, net jei jie auga toje pačioje žemėje ilgiau kaip penkerius metus.

20. **Nesukultūrintos pievos (mažai derlingos prastos kokybės dirvoje: kalvotoje vietovėje, negerintos trašomis, įdirbimu, dažniausiai nešienaujamos arba šienaujamos retai)** (102 eil.) – paprastai tokius plotus galima naudoti tik gyvuliams ganyti ir jie dažniausia nešienaujami arba šienaujami retai.

21. **Ganyklos ir pievos, nenaudojamos ganiavai, žaliajam pašarui ar šienui gaminti, už kurias mokamos išmokos** (103 eil.) – ganyklų ir pievų, kurios atitinka geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimus, yra nenaudojamos gyvuliams ganyti, žaliajam pašarui ar šienui gauti, plotas. Čia įrašomi tik tie ganyklų ir pievų plotai, už kuriuos 2023 m. buvo prašoma išmokų.

22. **Medelynai** (108 eil.) – jaunų, atvirame lauke auginamų, sumedėjusių augalų, skirtų vėliau persodinti, plotai: vaismedžių, vaiskrūmių, miško medžių medelynai (neįskaitant auginamų miškingoje vietovėje paties ūkio reikmėms), medžių ir krūmų, skirtų sodinti soduose, parkuose, šalikelėse ir krantinėse.

23. **Kiti daugiamečiai augalai** (109 eil.) – niekur kitur nepriskirtų daugiamečių augalų, įskaitant tuos, kurių produktai skirti žmonėms vartoti, plotai. Tai specialiai įveisti karklų, vikšrių ir kitų augalų, skirtų pynimui, audimui, stogų dengimui ir kt. plotai. Taip pat gluosnių, gluosninių žilvičių, tuopų, alksnių, beržų, robinijų ir kitų trumpos apyvartos želdinių, auginamų naudojamose žemės ūkio naudmenose, skirtų energetiniams tikslams, plotai. Įtraukiami ir Kalėdų eglučių, pasodintų naudojamose žemės ūkio naudmenose, plotai.

24. **Kiti daugiamečiai augalai: iš jų Kalėdų eglutės** (110 eil.) – komerciniais tikslais ne miške, o naudojamose žemės ūkio naudmenose pasodintų Kalėdų eglučių (pušų, kėnių ir kt.) plotai. Neprižiūrimi ir miško plotams priklausantys Kalėdų eglučių plotai neįtraukiami.

25. **Nenaudojamos žemės ūkio naudmenos** (112 eil.) – plotas, anksčiau naudotas kaip žemės ūkio naudmenos, pastaraisiais metais nedirbamas dėl ekonominių, socialinių ar kitų priežasčių (ūkininkaujančio asmens liga, nenaudinga auginti ir pan.) ir nenaudojamas sėjomainos sistemoje. Neįskaičiuojami parkai, pievelės, pūdymai.

26. **Miškingi plotai** (113 eil.) – medžiais arba miško krūmais apželdintos žemės, įskaitant tuopų sodinukus ir kitus panašius medžius miške ir už miško ribų, ir miškingoje vietovėje pačios žemės ūkio valdos poreikiams auginamų miško medžių medelynų, taip pat miško infrastruktūros (miško keliai, medienos laikymo sandėliai ir t. t.) plotai.

27. **Iš jų trumpos rotacijos želdiniai** (114 eil.) – miško augalams auginti skirtas miškingas plotas, kuriame rotacijos periodas yra 20 ir mažiau metų. Rotacijos periodas yra laikas nuo medžių

sodinimo (sėjimo) iki galutinės produkcijos gavimo, kai neatliekami įprasti priežiūros darbai, tokie kaip sodinių retinimas. Šio miškingo ploto galutinė produkcija gali būti energetiniai produktai (pvz., tuopos, gluosniai, karklai) ir (ar) medienos masė.

28. **Kita žemė** (115 eil.) – tai plotai, tiesiogiai nenaudojami produktams gaminti, bet būtini ūkio veiklai (vandenys, žemė po pastatais, keliai, krūmynai, pelkės, sodybų kiemai ir kt.); žemės ūkio produktams gaminti netinkami plotai (statūs kalvų šlaitai, skardžiai, pelkės, raistai, durpynai, krūmynai ir kt.); ilsėtis skirti želdiniai (parkai, pievelės ir kt.).

29. **Paskirstykite obelių sodų plotą pagal medžių tankį** (18.2 klausimas) – tankumą (obelių kiekį viename hektare) rekomenduojame nustatyti remiantis toliau pateikta lentele. Lentelėje nurodytas medžių skaičius viename hektare priklausomai nuo obelių sodinimo schemos. Pvz., ūkyje yra 0,7 ha obelių, pasodintų eilėse kas 1 m ir 3 m tarp eilių atstumu. Tankumas lygus 3333. Jeigu ūkyje obelių sodinimo schema yra kitokia, negu nurodyta:

$$\text{Vaismedžių skaičius viename hektare} = \frac{10\,000 \text{ m}^2}{\text{Atstumas eilėse (m)} \times \text{Atstumas tarp eilių (m)}}$$

Vaismedžių skaičius viename hektare pagal sodinimo schemą

Atstumai eilėse, m	Atstumai tarp eilių, m				
	3	3,5	4	5	6
0,50	6666	5714	5000	4000	3333
0,75	4444	3809	3333	2667	2222
0,85	3922	3361	2941	2353	1961
1,00	3333	2857	2500	2000	1667
1,25	2667	2286	2000	1600	1333
1,50	2222	1904	1666	1333	1111
2,00	1666	1428	1250	1000	833
2,50	1333	1142	1000	800	667
3,00	1111	952	833	667	556

30. **Nurodykite ūkinių gyvūnų skaičių** (19 klausimas) – 2023 m. birželio 1 d. įrašomas ūkinių gyvūnų skaičius kartu su paskerstais ar parduotais po 2023 m. birželio 1 d. Po 2023 m. birželio 1 d. atvesta ūkinių gyvūnų prievaisa, pirkti ūkiniai gyvūnai neįrašomi. Įrašomi ūkiniai gyvūnai, apklausos metu esantys ūkyje ar už jo ribų (ganomi kitame ūkyje, laikinai išvežti ir pan.). Duomenys apie ūkio registruotų galvijų, avių, ožkų, arklių skaičių bus paimami iš Ūkinių gyvūnų registro ir prijungti prie kitų tyrimo duomenų automatiškai būdu, todėl jų pateikti tyrimo anketoje neprašoma.

31. **Veislinės paršavedės (50 kg ir sunkesnės)** (2010 eil.) – į šią grupę įrašomos 50 kg ir sunkesnės arba keturių mėnesių ir vyresnės pagrindinės bandos paršavedės, laikomos bandai atnaujinti, pakaitinės paršavedės, apsiparšiusios pirmą kartą, sukergtos jaunos kiaulaitės (pakaitinės kiaulaitės) prievaisai vesti, pakaitinės kiaulaitės, kurios dar nėra sukergtos. Brokuotos paršavedės neįrašomos.

32. **Paukščiai, iš viso** (2019 eil.) – bendras turimų paukščių (vištų, gaidžių, žasų, ančių, kalakutų, stručių ir kitų paukščių) skaičius. Neįtraukiami paukščių jaunikliai – jauni, dar be plunksnų paukščiai, kurių kiekvienas sveria mažiau kaip 185 g. Taip pat neįtraukiami paukščiai, užauginti nelaisvėje medžioklės tikslais, o ne dėl mėsos ir (arba) kiaušinių.

33. **Vištos ir gaidžiai** (2020 eil.) – visos vištos ir gaidžiai, nepriklausomai nuo amžiaus. Neįtraukiami tik tie jaunikliai, kurių kiekvienas sveria mažiau kaip 185 g.

34. **Iš jų vištos dedeklės** (2021 eil.) – įskaičiuojamos ir augančios, dar nepradėjusios dėti kiaušinių 5 mėnesių ir vyresnės jauniklės. Veisliniai gaidžiai čia neįrašomi.

35. **2024–2027 eil.** įrašomi visi paukščiai (ir suaugę, ir jaunikliai, sveriantys daugiau kaip 185 g).

36. **Triušiai, iš viso** (2029 eil.) – visas triušių (patinų ir patelių) skaičius (ir suaugusių, ir jauniklių), veislinių ir neveislinių.

37. **Iš jų patelės, jau turėjusios jauniklių** (2030 eil.) – penimų triušių prievaisai laikomos patelės, jau turėjusios jauniklių.

38. **Bičių šeimos** (2031 eil.) – medui nešti laikomų bičių apgyvendintų avilių skaičius.

39. **Ar laikote kitus ūkinius gyvūnus (išskyrus galvijus, avis, ožkas, arklius)** (20 klausimas) – atsakoma „taip“, jei ūkyje laikomi anksčiau neišvardyti ūkiniai gyvūnai, skirti žemės ūkio produkcijai gauti (mėsai, vilnai, kailiui ir pan.). Jei gyvūnai laikomi tik dėl grožio ar pramogų, žymima „ne“:

39.1. **Kailiniai žvėreliai** (2033 eil.) – audinės, nutrijos, šinšilos, lapės ir kiti kailiniai žvėreliai, laikomi kailiams gauti.

39.2. **Kiti niekur nepriskirti ūkiniai gyvūnai** (2034 eil.) – alpakos, asilai, bizonai, briedžiai, danieliai, elniai, jakai, lamos, muflonai, stirnos, stumbrai ir kiti ūkiniai gyvūnai, laikomi žemės ūkio produkcijai gauti.

40. **Kiek asmenų dirbo ūkyje (be laikinam (sezoniniam) darbui samdomų darbuotojų)?** (21 klausimas) – neįskaičiuojami jaunesni nei 16 metų asmenys. Apskaičiuojant ūkio darbuotojų skaičių (21 klausimas), sudedamas nuolatinių samdomųjų darbuotojų, įrašytų 581 eil. 6 skiltyje ir 582 eil. 6 skiltyje, skaičius ir pridėjami ūkininkaujantis asmuo, ūkininkaujančio asmens sutuoktinis ir kiti šeimos nariai. Ūkininkaujantis asmuo (550 eil.) ir ūkininkaujančio asmens sutuoktinis (552 eil.), 5 skiltyje nurodę nulį valandų, į ūkio darbuotojų skaičių neįskaičiuojami. Jei tyrimo anketą pildė fizinių asmenų grupės, apskaičiuojant ūkio darbuotojų skaičių (21 klausimas), sudedamas nuolatinių samdomųjų darbuotojų, įrašytų 581 eil. 6 skiltyje ir 582 eil. 6 skiltyje, skaičius ir pridėjami ūkininkaujantis asmuo, nurodytas 550 eil.

41. **Pateikite statistinius duomenis apie ūkininkaujantį asmenį (ūkio savininką) ir ūkyje dirbančius šeimos narius** (22 klausimas):

41.1. Ūkio valdytojas (asmuo, atsakingas už kasdienės žemės ūkio gamybinės veiklos organizavimą ūkyje), apie kurį statistiniai duomenys jau pateikti tyrimo anketos I skyriuje „Bendrieji duomenys“, taip pat įrašomas:

41.1.1. jei ūkio valdytojas yra pats ūkininkaujantis asmuo (ūkio turėtojas), jis įrašomas 550 eilutėje;

41.1.2. jei ūkio valdytojas yra ūkininkaujančio asmens sutuoktinis, jis įrašomas 552 eilutėje;

41.1.3. jei ūkio valdytojas yra ūkininkaujančio asmens šeimos narys, jis įrašomas vienoje iš 553–563 eilučių;

41.1.4. jei ūkio valdytojas yra samdomas darbuotojas, jis įrašomas 581 arba 582 eilutėje.

41.2. Ūkininkaujantis asmuo (ūkio savininkas) gali ūkyje nedirbti. Jei ūkininkaujantis asmuo ūkyje nedirbo, jo statistiniai duomenys vis tiek įrašomi į 550 eil., tik 3 skiltyje nurodoma, kad jis dirbo 0 valandų. Tačiau tada tyrimo anketos I skyriuje „Bendrieji duomenys“, 4 klausime turi būti pažymėtas (4), (5) arba (6) atsakymas, t. y. ūkyje turi būti ūkio valdytojas, kuris yra arba ūkininkaujančio asmens sutuoktinis, arba kitas šeimos narys, arba samdomas darbuotojas.

41.3. Ūkininkaujančio asmens sutuoktinis taip pat gali ūkyje nedirbti. Jei ūkininkaujančio asmens sutuoktinis ūkyje nedirbo, jo statistiniai duomenys vis tiek įrašomi į 552 eil., tik 3 skiltyje nurodoma, kad jis dirbo 0 valandų.

41.4. Kiti šeimos nariai (553–563 eil.) – sūnūs ar dukros, sūnų ar dukterų sutuoktiniai ar sugyventiniai, vaikaičiai, tėvai, seneliai, broliai ir seserys, jų sutuoktiniai ar sugyventiniai, ūkininkaujančio asmens sutuoktinio broliai, seserys ir jų sutuoktiniai, dirbantys ūkio darbus, bet nebūtinai gyvenantys ūkyje. Šeimos nariai gali gauti atlyginimą. Jie gali dirbti reguliariai ir nereguliariai. 553–563 eil. turi būti įrašomi tik tie šeimos nariai, kurie dirbo ūkio darbus, t. y. minėtų eilučių 3 skiltyje negali būti nurodyta, kad asmuo dirbo 0 valandų.

41.5. **Kitas ūkyje ar ne ūkyje dirbtas mokamas darbas, tiesiogiai nesusijęs su ūkiu (mokytojo, apskaitininko, vairuotojo ir pan.)** (4 skiltis) – darbas, kuris gali būti dirbamas tame pačiame ūkyje arba už ūkio ribų (ne ūkyje), už kurį gaunamas atlyginimas. Tai bet koks darbas, kuris nėra priskiriamas prie ūkio darbų.

42. **Dirbtų dienų skaičius** (585 ir 587 eil.) – nurodomas vyrų ir moterų dirbtų dienų skaičius (per paskutinius 12 mėnesių). Ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų darbo laikas perskaičiuojamas į dirbančių visą darbo dieną darbo laiką, net jeigu sutartyje nurodyta, kad darbo diena yra trumpesnė arba ilgesnė už visą darbo dieną. Visa darbo diena – 8 val. trukmės darbo diena, už kurią darbuotojui mokama visos darbo dienos alga ir per kurią atliekamas visą darbo dieną dirbančio asmens darbas. Pvz., jei darbuotojas dirbo dvi dienas po 4 val., žymima, kad jis dirbo vieną dieną. Taigi bendras dirbtų dienų skaičius apskaičiuojamas sudedant visų darbuotojų dirbtas valandas ir gautą sumą dalijant iš 8.

43. **Ar ūkis vykdo kitą pajamas duodančią veiklą, tiesiogiai susijusią su ūkiu** (27 klausimas) – nurodoma kita ūkyje vykdoma pajamas duodanti (kurianti) veikla, tiesiogiai susijusi su ūkiu. Kita ūkio veikla – bet kuri kaimo vietovėje vykdoma veikla, nelaikoma žemės ūkio veikla, t. y. veikla, nesusijusi su ūkio darbais, tačiau tiesiogiai susijusi su ūkiu ir turinti jam ekonominių poveikį. Tiesiogiai su ūkiu susijusi veikla – tai veikla, kurią atliekant naudojami ūkio išteklių (plotas, pastatai, mašinos ir t. t.) arba produktai. Jei nenaudojami jokie kiti ūkio išteklių, o tik ūkio darbo jėga – tai nelaikoma tiesiogiai su ūkiu susijusia veikla.

44. **Kokia yra kitos pajamas duodančios veiklos pajamų procentinė dalis, palyginti su visomis ūkio pajamomis?** (27.5 klausimas) – pažymimas vienas iš pateiktų atsakymų, nurodant kitos veiklos pajamų dalį visose ūkio pajamose. Kitos veiklos pajamų dalis visose ūkio pajamose yra apskaičiuojama taip:

$$\begin{array}{l} \text{Kitos veiklos} \\ \text{pajamų dalis} \\ \text{visose ūkio} \\ \text{pajamose} \end{array} = \frac{\text{Kitos (ne žemės ūkio) veiklos pajamos}}{\text{Bendros ūkio pajamos}} \times 100 \% \\ \text{(žemės ūkio + kitos (ne žemės ūkio) veiklos) + tiesioginės išmokos} \\ \text{pajamose}$$

45. **Ar valdant ūkį ir planuojant jo veiklą naudojamos informacinės sistemos?** (29 klausimas) – žymima „taip“, jeigu ūkis turi kompiuteryje įdiegtą informacinę sistemą arba naudojami internetinėmis sistemomis, tokiomis kaip elektroninis lauko darbų žurnalas, elektroninė veislinių galvijų kilmės knyga, galvijų apskaitos sistema ir pan.

46. Tyrimo anketos **30, 31 ir 32 klausimuose** nurodoma ūkio nuosava žemės ūkio technika, naudota 2022 m. birželio 1 d.–2023 m. birželio 1 d. ir tyrimo ataskaitinę dieną (2023 m. birželio 1 d.) nuosavybės teise visiškai priklausanti ūkiui. Neįtraukiama ataskaitiniais metais nenaudota žemės ūkio technika, trumpam laikui, pvz., valandai ar dienai, nuomojama žemės ūkio technika, ūkininkų kooperatinėms bendrovėms nuosavybės teise priklausanti, nuomojama ar rangovų žemės ūkio technika. Taip pat neįtraukiamos motorinės transporto priemonės, naudojamos tik asmenims vežti ar atliekant kitus darbus, kurie nėra susiję su žemės ūkio darbais.

47. **Melžimo robotai** (764 eil.) – automatiniai įrenginiai karvėms melžti, atliekantys melžėjos darbą ir ją pakeičiantys. Melžimo robotu t. p. šeriamos karvės koncentruotaisiais pašarais.

48. **Ar ūkyje yra naudojama įranga energijai iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaminti?** (37 klausimas) – žymima „taip“, jeigu ūkyje žemės ūkio produktų gamybos reikmėms yra naudojama įranga energijai iš vėjo, biomasės, saulės, vandens ar kitų atsinaujinančių šaltinių gaminti. Jeigu taip, nurodykite iš kokių (37.1 klausimas) – nurodomas energijos šaltinis, iš kurio yra gaminama atsinaujinanti energija ir, priklausomai nuo šaltinio (saulės, vėjo, geoterminė, vandens, biomasės energija), naudojama atitinkama įranga. Pagaminta energija gali būti skirta parduoti arba žemės ūkio produktams gaminti ūkyje. Ūkio žemėje esanti įranga neįskaičiuojama, jeigu pats ūkininkas neužsiima energijos gamyba (tiesiog gauna mokestį už žemės nuomą). Ūkių, naudojančių įrangą energijai iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaminti, teigiamas atsakymas turi būti užrašomas ir tuo atveju, jeigu jie keliese naudoja tą pačią įrangą. Įranga, naudojama tik namų ūkio reikmėms, neįskaičiuojama. Pvz., saulės kolektoriai karštam vandeniui namuose gauti, namo šildymas malkomis ir pan. Neįskaičiuojama įranga, kuri priklauso kitai įmonei, o ūkis teikia tik žaliavą atsinaujinančiai energijai gaminti. Tačiau jei ūkis yra investavęs į atsinaujinančios energijos gamybos įrangą, esančią kitame ūkyje, turi būti pažymėtas teigiamas atsakymas.

49. **Ūkyje taikomi ariamosios žemės dirbimo metodai** (39 klausimas) – ūkio ariamosios žemės plotas paskirstomas pagal tai, kokie žemės dirbimo metodai jame buvo taikomi tarp derliaus nuėmimo 2022 m. ir sėjos (arba kitokio dirvos paruošimo) 2023 m.:

49.1. **Įprastas žemės dirbimas** (960 eil.) – nurodomas ariamosios žemės plotas hektarais, kuriame pirminis žemės dirbimas atliekamas plūgu su verstuvais, o paskui viršutinis išartos dirvos sluoksnis išpurenamas akėčiomis.

49.2. **Tausojamasis (neariminis) žemės dirbimas** (961 eil.) – nurodomas ariamosios žemės plotas, kuriame taikomas toks žemės dirbimas ar sistema, kai ant dirvos paviršiaus paliekamos augalų liekanos (ne mažiau kaip 30 proc.) siekiant kontroliuoti eroziją ir išlaikyti drėgmę, paprastai neapverčiant dirvos.

50. **Dirvožemio danga žiemą** (40 klausimas) – paskirstoma tik ariamoji žemė, kultūrinių ganyklų, natūralių pievų ir ganyklų, sodų, medelynų, kitų daugiamečių augalų, šiltnamių plotai neįrašomi:

50.1. **Antsėliai arba tarpiniai pasėliai** (971 eil.) – ariamosios žemės plotas, kuriame augalai sėjami specialiai (erozijai, derlingumui, dirvožemio kokybei, vandeniui, piktžolėms, kenkėjams, ligoms, biologinei įvairovei ir laukinei gyvūnijai valdyti) tarp derliaus nuėmimo ir sėjos, kai paprastai žemė būna visiškai tuščia.

50.2. **Augalų liekanos (ražienos, mulčias)** (972 eil.) – ariamoji žemė, žiemą padengta ankstesnio auginimo sezono augalų liekanomis, ražienomis ar mulčiumi (natūraliomis medžiagomis, pvz., nupjauta žole, šiaudais, lapais, genėjimo liekanomis, žieve ir pjuvenomis, arba dirbtinėmis medžiagomis, pvz., popieriumi ar sintetiniu pluoštu).

51. **Sėjomaina** – ariamosios žemės naudojimo būdas, kai ji suskirstoma į pastovius ir lygius laukus, kuriuose augalai kaitomi iš anksto nustatyta tvarka, atsižvelgiant į ūkio gamtines, ekonomines ir organizacines sąlygas. Laikoma, kad sėjomaina netaikoma, jei ūkio ariamosios žemės dalyje 3 metus iš eilės ar ilgiau sėjami tie patys žemės ūkio augalai.
